

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

October 2023 | LV

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

REDAKTORA SLEJA

Redakcijas sleja

Kopā veidojam nākotni

Cienījamie lasītāji!

Šajā jautājumā vēlos ar jums dalīties par mūsu Komitejas dziļo apņemšanos veicināt pārmaiņas un mobilizēt pilsonisko sabiedrību, lai veidotu Eiropas nākotni.

Kā priekšsēdētāja vietnieks komunikācijas jautājumos esmu tiešā veidā pieredzējis pārveidojošo spēku, kas piemīt mūsu iestādei. Tas ir spēks, kas sakņojas mūsu spējā ne tikai apzināt kritiskas problēmas, bet arī iedvesmot kolektīvai rīcībai.

Šogad EESK ir izmantojusi šīs pilnvaras, lai koncentrētos uz divām aktuālām jomām – ūdens resursu saglabāšanu un gaidāmajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

Ūdens, kas ir dzīvības pamats uz mūsu planētas, 2023. gadā ir uzmanības centrā mūsu Komitejas darba kārtībā. EESK ir pirmā ES iestāde, kas noteikusi par prioritāti ar ūdeni saistītos jautājumus, izstrādājot visaptverošu ES ūdens resursu stratēģiju, kurā galvenā uzmanība pievērsta tīra ūdens resursu aizsardzībai, ūdens pienācīgai novērtēšanai visu labā, iespējamo konfliktu risināšanai, kas izriet no ūdens problēmām, un ilgtspējīgas ūdens resursu apsaimniekošanas veicināšanai.

Mūsu ES zilā kursa iniciatīvu pašlaik atbalsta Eiropas Parlaments kopā ar galvenajām ieinteresētajām personām šajā jomā. Septembrī Eiropas Komisijas priekšsēdētājas Ursula von der Leyen nodomu vēstulē par stāvokli Savienībā tika uzsvērtā “Ūdens resursu noturība” kā viena no 2024. gada galvenajām prioritātēm un Eiropas zaļā kursa ietvaros tika paziņota jauna iniciatīva ūdens resursu jomā. Tas liecina, ka arvien vairāk tiek atzīta ūdens nozīme un vajadzība rīkoties drosmīgi, lai risinātu problēmas, kas skar mūsu ūdens resursus.

Strādājot kopā ar ieinteresētajām personām un pilsonisko sabiedrību, esam apņēmušies nodrošināt, lai ūdens resursi arī turpmāk būtu bagātīgi un pieejami nākamajām paaudzēm. Mūsu partnerība ar Ewa Ewart un viņas spēcīgo filmu “Līdz pēdējam pilienam” izriet no mūsu pārliecības, ka cīņa par ūdens resursu saglabāšanu sniedzas pāri robežām un prasa kolektīvu rīcību, iesaistot gan ūdens resursu organizācijas, gan māksliniekus, gan individuus.

Raugoties nākotnē, mūsu uzmanība ir pievērsta 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Šīs vēlēšanas nav tikai demokrātiska norise; tas ir iespēja pilsoniskajai sabiedrībai ietekmēt politiku un veidot mūsu kontinenta nākotni. Šajā nolūkā EESK Komunikācijas direkcija jau cieši sadarbojas ar citām ES iestādēm un it īpaši ar Eiropas Parlamenta Komunikācijas ģenerāldirektorātu, ar kuru mēs regulāri sazināties un darām kopīgu darbu.

Šajā nolūkā mēs gatavojamies semināram “ES savienošana” Bratislavā 23. un 24. novembrī “*Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2024. gadā: kāpēc balsot?*”, kurā izpētīsim stratēģijas, lai mobilizētu pilsoniskās sabiedrības organizācijas un nodrošinātu to dalībnieku spēcīgu dalību. Uzskatām, ka mobilizācija ir kopīga pilsoniskā atbildība, un mēs esam apņēmušies aktīvi iesaistīties šajā procesā, lai veicinātu pozitīvas pārmaiņas un nodrošinātu, ka pilsoniskās sabiedrības viedoklis tiek uzklauts un novērtēts.

Šajā kontekstā, mobilizējot Eiropas pilsoņus balsot jūnija Eiropas Parlamenta vēlēšanās, seminārs būs spēcīga platforma, kurā galvenā uzmanība tiks pievērsta dažādu pilsoniskās sabiedrības dalībnieku iesaistīšanai, lai dialoga kultūras garā aicinātu viņus aktivizēt savus tīklus, kontaktus un ieinteresētās personas šai mobilizācijai.

Aicinu jūs pievienoties mums šajā ceļojumā un palīdzēt mums panākt pārmaiņas. Kopā mēs varam radīt ilgtspējīgāku un taisnīgāku nākotni visiem.

Laurențiu Plosceanu
priekšsēdētāja vietnieks komunikācijas jautājumos

TURPM?KIE NOTIKUMI

2023. gada 26. oktobris, Brisele

[“Aicinājums īstenot ES zilo kursu” - augsta līmeņa konference](#)

2023. gada 23. un 24. novembris

Seminārs “ES savienošana” - Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2024. gadā: kāpēc balsot?

2023. gada 13. un 14. decembris, Brisele

EESK plenārsesija

[RUN?SIM BEZ APLINKIEM!](#)

Mūsu rubrikā “Runāsim bez aplinkiem!” uz sarunu aicinājam **Pierre Jean Coulon** – ziņotāju atzinumam “Individuālais un kolektīvais enerģijas pašpatēriņš kā faktors, kas veicina zaļo un enerģētisko pārkārtošanos un ekonomisko un sociālo līdzsvaru”. Ar šo pašiniciatīvas atzinumu Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja sniedz ieguldījumu stratēģiskajās

debatēs par ieguldījumiem enerģētikas infrastruktūrā, kas paredzēta individuālajam un kolektīvajam pašpatēriņam taisnīgas zaļās un enerģētiskās pārkārtošanās laikā. Ja vēlamies, lai enerģijas pašpatēriņš un pašražošana patiešām kļūtu par zaļās un enerģētiskās pārkārtošanās un ekonomiskā un sociālā līdzsvara veicināšanas sviru, ar tiem saistīto pārdomu centrā patiešām ir jābūt cilvēkam. (mp)

PIERRE JEAN COULON: ‘KĀPĒR PAR SAVAS ENERĢETIKAS VIDES DALĪBNIEKU’

Individuālais vai kolektīvais pašpatēriņš pašlaik ir viens no retajiem risinājumiem, varbūt pat vienīgais risinājums vairākiem jautājumiem, kas saistīti ar enerģiju: ražošanas zaļināšana ar vēja, saules un ūdens atjaunīgajiem energoresursiem un enerģētiskā nabadzība, kas skar vairāk nekā 80 miljonus eiropiešu. Gan Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), gan Starptautiskā Enerģētikas aģentūra regulāri iesaka plaši izvērst visas pieejamās bezoglekļa tehnoloģijas, arī atjaunojamos energoresursus. Šīm tehnoloģijām ir nepārprotams vietējais aspekts. Tās ir piesaistītas ģeogrāfiskajai atrašanās vietai, un tās var uzstādīt netālu no patēriņa vietām. Tādējādi šo tehnoloģiju attīstība atjauno elektroenerģijas pašpatēriņu, t. i., vietēji ražotās enerģijas tiešu patēriņu.

Kopš dažiem gadiem ar ES tiesību aktiem, bet galvenokārt ar valstu tiesību aktiem, it īpaši atsevišķās valstīs, tiek atbalstīta pašpatēriņa attīstība neatkarīgi no tā, vai tas ir individuālais pašpatēriņš, izmantojot uz ēku jumtiem uzstādītos saules enerģijas paneļus, vai kolektīvais

pašpatēriņš, izmantojot, piemēram, saules vai vēja enerģijas parkus, ko izveidojušas enerģijas kopienas, pašvaldības, kooperatīvi u.c.

EESK savā atzinumā aicina panākt, lai katrs iedzīvotājs patiešām būtu šo darbību centrālais elements un lai publiskās pārvaldes iestādes un pašvaldības atbalstītu šādu projektu virzītājus.

Kopīgošana un cenu izlīdzināšana kā solidaritātes faktors dotu iespēju rast konkrētus risinājumus enerģētiskajai nabadzībai, kurā daudzas māsaimniecības nonāk galvenokārt augsto cenu dēļ. Šajā nolūkā ir jāveicina bezpeļņas iniciatīvas.

Lai pēc iespējas efektīvāk pārvaldītu šādus procesus, visā Eiropas Savienībā ir jāuzstāda viedie skaitītāji. To nedrīkst darīt piespiedu kārtā, bet gan ar informēšanu, jo tikai tā patērētāji patiešām apzināsies, kā optimāli izmantot savus datus.

Un tad ikviens iedzīvotājs patiešām kļūs par savas enerģētikas vides dalībnieku.

“VIENS JAUTĀJUMS...”

Viens jautājums...

Rubrikā “Viens jautājums...” izvaicājam EESK locekļus par jautājumiem, kam tiek veltīts viņu darbs Komitejā. Šajā reizē taujājām Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētās nodaļas locekli un ziņotājam, kas sagatavoja atzinumu par ilgtspējīgas attīstības mērķiem, **Maria Nikolopoulou**, kāpēc šim jautājumam vajadzētu būt nākamās Eiropas Komisijas darba prioritātei. Minēto izpētes atzinumu par tematu “*ES un programma 2030. gadam: stiprināt ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu*” pieprasīja ES Padomes prezidentvalsts Spānija.

Maria Nikolopoulou: Vajadzīga visaptveroša stratēģija ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanai

EESK Info: Kāpēc ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanai vajadzētu būt vienam no svarīgākajiem nākamās Eiropas Komisijas darba programmas jautājumiem un pasākumiem?

Pašlaik ir izšķirošs brīdis virzībai uz ilgtspējīgas attīstības mērķiem, jo IAM samits, kas 2023. gada septembrī notika Ņujorkā, ar augsta līmeņa politiskām norādēm iezīmēja jauna posma sākumu centienos paātrināt IAM sasniegšanu.

Tas, ka Eiropas Komisijas priekšsēdētājas *Ursula Von der Leyen* 13. septembra runā par stāvokli Savienībā netika skaidri norādīts uz ilgtspējīgas attīstības mērķiem, liecina, ka IAM nav ar ES politikas pasākumiem nodrošināmo pārmaiņu virzītājspēks. Vērojama zināma

“maldināšana par virzību uz ilgtspējīgas attīstības mērķiem”. Tā vietā, lai tos izmantotu par “orientieri” mūsu pūliņiem veikt sistēmiskas pārmaiņas, mēs tikai pieņemam sadrumstalotus lēmumus un norādām, kā tie ietekmē konkrētu mērķu īstenošanu.

Nākamajai Eiropas Komisijai būtu nopietni jāuztver politiskā apņemšanās īstenot ilgtspējīgas attīstības mērķus. Lai varētu īstenot Programmu 2030. gadam, vajadzīgas strukturālas pārmaiņas, novatoriski risinājumi un valdību, pilsoniskās sabiedrības, uzņēmumu un starptautisko organizāciju sadarbība. Vajadzīgs ilgtermiņa pārveides plāns, kas tiek īstenots pēc 2030. gada. EESK un citas pilsoniskās sabiedrības organizācijas jau no paša sākuma aicina izstrādāt visaptverošu stratēģiju IAM īstenošanai. Un tāpēc vajadzīga politiska drosmē un apņēmība ne tikai pienācīgi novirzīt pieejamos finanšu resursus un cilvēkresursus, bet arī strukturāli mainīt pārvaldes darbības veidu un pārtraukt izolētību.

Mēs saskaramies ar vēl nepieredzētiem plūdiem, sausumu un meža ugunsgrēkiem. Mēs vērojam, kā pieaug sociālā nevienlīdzība un līdz ar to sociālie nemieri un nicinājums pret mūsu pašreizējiem politiķiem un politikas veidotājiem. Mēs redzam, kā lielie ekonomikas dalībnieki uzlabo savu stāvokli tirgū un ka mazajiem tirgus dalībniekiem ir arvien grūtāk un grūtāk izdzīvot. Ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšana ir vienīgais visiem pieņemamais risinājums. Lai to paveiktu, ir vajadzīga kolektīva rīcība, novatoriski risinājumi un lielāka apņēmība veidot labāku pasauli pašreizējām un nākamajām paaudzēm. Nav pieļaujama nenoteiktība mūsu nākotnes pārvaldībā!

UZMINIET, KAS IERADIES VIESOS!

Pārsteiguma viesis

Mūsu informatīvā biļetena rubrikā **“Pārsteiguma viesis”** esam uzaicinājuši neparastus cilvēkus no kultūras, politikas, zinātnes, mediju un sabiedriskās dzīves jomām, kuru darbs, apņēmība un centieni var iedvesmot citus radīt neaizmirstamus stāstus un liecības.

Mūsu viesņa oktobrī ir poļu dokumentālo filmu režisore **Ewa Ewart**, kura pārsteidz auditoriju ar savu drosmi, kinematogrāfisko zinātkāri un žurnālistes atbildību. Viņa dodas uz tālām pasaules vietām, ko citi neapmeklē, lai izstāstītu stāstu par cilvēkiem, kuri cīnās par labāku dzīvi, neatkarīgi no tā, vai tas ir karadarbības frontē vai ikdienas cīņā par tīru vidi un cilvēka cienīgu dzīvi. Viņas filma “Līdz pēdējam pilienam” ir par ūdens resursu iznīcināšanas draudiem un to cilvēku apņēmību un upurēšanos, kuriem ūdens ir dzīvība.

Nesen šai filmai Dovilas Zaļo filmu festivālā tika piešķirta Lielā balva, kā arī Montekarlo festivālā tika piešķirta īpaša Prinča Renjē III balva. Filma tiks demonstrēta Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā zilajam kursam veltīto pasākumu ietvaros. (ehp)

Ewa Ewart: “Mums j?apvieno sp?ki, lai aizsarg?tu m?sus v?rt?g?ko resursu: dz?vinošu, svaigu, t?ru ? deni”

EESK Info: Jūs esat godalgota žurnāliste un kinorežisore, kas bieži pievēršas sarežģītiem jautājumiem, piemēram, kariem un cilvēkiem. Šajā reizē Jūsu filma veltīta ūdenim. Kāpēc?

Filma “*Until the Last Drop*” stāsta par citādu, proti vismuļķīgāko karu. Tas ir stāsts par karu, ko cilvēks progresa vārdā pieteicis ūdenim, proti, mūsu dzīvības avotam. Plašākā nozīmē tas ir karš pret dabu. Jau sen cilvēks nolēma, ka dzīvei uz zemes jānotiek saskaņā ar viņa izdomātiem nosacījumiem un ka dabiskajai videi jākalpo cilvēkam un viņa interesēm. Šīs pārliecības dēļ mūsu planēta tagad ir tik drūmā stāvoklī.

Ar kādām grūtībām saskārāties filmas veidošanā?

Dokumentālo filmu veidošanu apguvu Londonā, strādādama *BBC*

. Pagājušā gadsimta deviņdesmitie gadi bija dokumentālā kino zelta laikmets. Līdzekļu netrūka, un mēs ceļojām pa pasauli, veidojot filmas par dažādiem aizraujošiem un svarīgiem tematiem. Tagad esmu ārštata darbiniece un baudu šādam nodarbinātības veidam raksturīgo brīvību. Tomēr projektam vajadzīgo līdzekļu piesaistīšana dažkārt var būt apgrūtināša un laikietilpīga. Es teiktu, ka mans grūtākais uzdevums tagad ir filmas finansējuma nodrošināšana. Pārējais salīdzinājumā ar to ir vienkāršāks par vienkāršu! Kad esmu nodrošinājusi budžetu, viss pārējais šķiet daudzsološs un aizraujošs piedzīvojums. Dokumentālās filmas veidošana var būt neprognozējama, un tāpēc man vienmēr ir plāns B. Un pats svarīgākais, vienmēr sev saku, ka uzņemšu lielisku filmu! Lielākā problēma, ar ko saskāros “*Until the Last Drop*” uzņemšanā, bija laikapstākļi! Gandrīz visa filma ir uzņemta brīvā dabā, un mēs ļoti saspringtā grafikā apceļojām sešas valstis. Nejauki laikapstākļu radīti pārsteigumi varēja dārgi maksāt un būtiski aizkavēt filmas uzņemšanas plāna īstenošanu. Taču mums paveicās.

Kāda, Jūsuprāt, var būt kino industrijas loma centienos palielināt izpratni par ūdens jautājumiem un veicināt rīcību šajā jomā?

Dokumentālajam kino var būt nozīmīga loma izglītošanā un izpratnes palielināšanā. Žurnālistes pieredzi ieguvu televīzijas ziņās, bet secināju, ka mani vairāk aizrauj ilgāku ziņu formāts. Es mīlu dokumentālo kino vairāku iemeslu dēļ, bet viens ir īpaši svarīgs: dokumentāla filma paver pietiekami daudz iespēju pateikt, kas notika un kāpēc tas notika. Jums ir laiks un telpa radīt padziļinātu kontekstu sarežģītām norisēm un svarīgiem jautājumiem un uzlabot plašākas auditorijas izpratni par tiem. Sākot veidot “*Until the Last Drop*”, sapratu, ka diezgan daudzi filmu veidotāji par filmu tematu jau bija izraudzījušies ar ūdeni saistītus jautājumus. Tas, no vienas puses, iedrošināja, bet arī radīja man interesantu izaicinājumu nākt klajā ar ideju, kas ir svaiga un neaplūkota. Labi veidotas filmas par svarīgiem jautājumiem var ne tikai izglītēt, bet arī mudināt cilvēkus rīkoties. Filmu esam izrādījuši jau daudzas reizes, un pēc tam cilvēki nāk mums klāt un jautā, ko viņi var darīt. Šādos mirkļos izjūtam lielu gandarījumu.

Kas Jūs iedvesmoja pievērsties ūdens tēmai?

2017. gadā veidoju filmu par to, kā naftas rūpniecība iznīcina tropu mežus. Mēs filmējām Amazones tropu mežus, kas atrodas Ekvadorā, un kādu dienu vietējās kopienas vadītājs mani aizveda līdz upei. Kad upes virsmai viņš pārlanda balto lateksa cimdu, kas viņam bija uzvilks rokā, tas nokrāsojās melns. Biezs, eļļains slānis sedza visu cimdu. Tas mani ļoti ietekmēja. Manuprāt, šī tikšanās deva pirmo ierosmi veidot filmu par ūdeni.

Kāpēc publiskajās debatēs netiek apspriests ūdens resursu jautājums?

Viens iemesls ir diezgan vienkāršs. Ūdens joprojām ir plaši pieejams, un mēs uztveram šo faktu par pašsaprotamu. Jā, ūdens klāj lielāko daļu mūsu planētas, bet upes, kas ir galvenais tīra, svaiga ūdens avots, veido mazāk nekā vienu procentu no visiem ūdens resursiem. Ziņas par miljoniem cilvēku, kas cieš no ūdens trūkuma, galvenokārt tiek izplatītas vietējā līmenī. Nez kāpēc uzskatām, ka ūdens problēmas skar tālas valstis un ka tās uz mums neattiecas. Ceru, ka mūsu filma pamudinās uz šokējošu atskārsmi, ka šāda pārliecība ir pilnīgi aplama. Vēl viens iemesls ir tas, ka spēcīgajiem lobijiem, kas pārstāv ūdens piesārņotāju un ūdens resursu bezatbildīgo šķērdētāju intereses, ir ļoti liela ietekme uz politiku lēmumiem.

Par laimi, ir arī dažas pozitīvas pazīmes, kas liecina, ka cilvēki sāk apzināties, ka jāmaina ūdens resursu apsaimniekošanas veids. Pagājušā gada martā notika vienas paaudzes dzīves laikā pirmā ANO konference par ūdens resursiem. Tas skaidri liecina, ka joprojām baismīgi kavējamies ūdens problēmu risināšanā un ar ūdeni saistītu mērķu sasniegšanā, tādējādi apdraudot pašu eksistenci. Katru gadu atzīmējam Pasaules ūdens dienu, lai atgādinātu, ka ir kopīgi jārikojas, lai pārvarētu ūdens krīzi, un, tā kā ūdens ir cilvēci vienojošs faktors, katram no mums ir roka jāpieliek. Cerēsim, ka šādu iniciatīvu kļūs vairāk.

Kas, jūsuprāt, ir vissvarīgākais, kas cilvēkiem jāzina par ūdens resursu krīzi?

Ūdens resursu krīze ir sākusies, tā ir reāla un kļūst arvien draudīgāka. Visiem būtu jāsaprot, ka laika atlicis maz. Ja vien radikāli nemainīsim ūdens apsaimniekošanas veidu, mūs, iespējams, gaida skarba atausma. Tas ir viens no mūsu filmas vēstījumiem. Ceru, ka to sadzirdēs cilvēki, kuru spēkos ir iegrozīt krīzi, pirms nav par vēlu. Viens no filmas personāžiem jautāja: "Vai planēta gaidīs, līdz mēs pamodīsimies?"

Kāds ir jūsu vēstījums Eiropas Savienībai un dalībvalstīm? Un ko jūs teiktu iedzīvotājiem, it īpaši jaunajai paaudzei?

Tas ir ļoti plašs jautājums! Pirmkārt, es vēlētos, lai pēc iespējas vairāk cilvēku Eiropas Savienībā un dalībvalstīs noskatītos "*Until the Last Drop*". Un es negribu izklausīties iedomīga! Es redzu, kādu ietekmi šī filma rada katru reizi, kad mēs to rādām publikai. Gribu ticēt, ka šī filma iedvesmos lēmumu pieņēmējus palīdzēt visiem šiem aktīvistiem, kas iestājas par tīrām un veselīgām upēm. Mums jākaunas, ka esam pieļāvuši, ka Eiropas upju sistēma ir tik sadrumstalota. Tas ir negods, ka Itālijā, proti, valstī, kas tā bagātinājusi Eiropas civilizāciju, plūst piesārņotākā upe mūsu kontinentā. Sarno upe, kas kādreiz tika turēta Dieva vietā, ir arī trešā piesārņotākā upe pasaulē. Mūsu dzīšanās pēc progresa un attīstības šo upi pārvērtusi par smakojošu līķi.

Vai vēl ir kāda cerība?

Cerība vēl ir, un filmā par to ir runa. Cilvēki apzinās, ka nav atlicis daudz laika, pirms būs par vēlu mainīt ūdens resursu apsaimniekošanas veidu. Šie cilvēki ir aktīvistu, kas dara visu iespējamo, lai mazinātu kaitējumu, kuru cilvēks jau ir nodarījis ūdenim. Es lieku cerības uz šiem aktīvistiem, kas vislabāk izprot šo problēmu nopietnību. Tie ir cilvēki, kas dzīvo pie upēm un no upēm un ir pirmie, kurus ietekmē politiku pieņemtie lēmumi. Lēmumu pieņēmējiem būtu no viņiem jāmacās. Mēs vēlamies, lai šī dokumentālā filma kļūtu par mācību rīku izglītībai par ūdeni. Filmas līdzautors un moderators *Piotr Nieznański* izveidoja programmu "*CodeForBlue*", kas paredzēta skolotājiem un jauniešiem. Mūdienu jaunatne drīz lems par to, kā apsaimniekot ūdens resursus. Pašreizējā izglītības sistēma viņiem nestāsta visu par ūdens resursu krīzi. Mēs vēlamies šo trūkumu novērst. Esam sākuši darbu, kam jāvainagojas ar programmas īstenošanu Polijā.

Kas tagad būtu jādara, lai glābtu planētu?

Jāpārtrauc norobežošanās un jāapvieno spēki, lai aizsargātu un viedī pārvaldītu kopīgo, visvērtīgāko resursu: dzīvinošu, svaigu, tīru ūdeni. Kvebekas provinces Manganiņas reģionālās pašvaldības politiķis, kas atbalstīja vietējo iedzīvotāju pūliņus aizsargāt upi un kas piedalās filmā, sacīja: "Cilvēki grib kļūt bagāti, domādami, ka bagātība padarīs viņus laimīgus. Rietumu pasaules ekonomika ir balstīta uz šādu domāšanas veidu. Ja šodien nemainīsim priekšstatus par attīstību un par pārmaiņām, kas vērojamas mūsu reģionā un citur pasaulē, mēs visi izzudīsim."

Ewa Ewart ir žurnāliste un godalgota kinorežisore, kas veido novatoriskas un ietekmīgas dokumentālās filmas. Viņa ir dzimusi un augusi Polijā, bet lielākā viņas karjeras daļa aizritējusi Londonā, kur viņa strādāja BBC TV. Viņa ceļojusi un strādājusi daudzās valstīs, producējot un režisējot, sākot ar izmeklēšanas raidījumiem un beidzot ar politiskiem un sociāliem novērojumiem veltītām dokumentālām filmām. Viņas filmas atklājušas jaunu informāciju par tādiem tematiem kā korupcija Borisa Jeļcina vadītajā Krievijā, slepenās cietumu nometnes Ziemeļkorejā, pilsoņu karš Kolumbijā un slepenā un nelikumīgā CIP īstenotā ārkārtas pārsūtīšanas programma cilvēkiem, kurus tur aizdomās par terorismu. Viņas dokumentālās filmas ir neaizmirstami stāsti, piemēram, traģēdijai Beslanā veltītā filma, kas tikta uzņemta, atzīmējot pirmo gadadienu kopš teroristu uzbrukuma, kurā tika nogalināti vairāk nekā 170 bērni. Otrajā filmā viņa runāja par traumu, no kuras piecus gadus pēc šīm zvērbām joprojām cieš daudzi dzīvi palikušie.

EESK JAUNUMI

EESK atzīmē pilsoņu iniciatīvas “Fur Free Europe” (Eiropa bez kažokādām) panākumus

EESK 2023. gada 20. septembrī rīkoja debates, kurās tika norādīts uz Eiropas pilsoņu iniciatīvas “Fur Free Europe” panākumiem. Iniciatīvas pamatā ir aicinājums veidot kontinentu, kurā nav vietas kažokādām, un pārliecība, ka pilnībā jāaizliedz kažokzvēru audzēšana un kažokādu izstrādājumu tirdzniecība Eiropas tirgos.

Iniciatīvu “Fur Free Europe” pārsteidzoši atbalstīja 1,5 miljoni Eiropas iedzīvotāju, un jau 10 mēnešos vajadzīgais atbalstītāju skaits tika sasniegts 18 dalībvalstīs. Šie rādītāji neatšķiras no konferences par Eiropas nākotni un Eurobarometra pavisam nesen veiktas aptaujas rezultātiem, kuri liecina par lielu atbalstu dzīvnieku labturības standartu paaugstināšanai.

Šīs Eiropas pilsoņu iniciatīvas organizatore un “Eurogroup for Animals” rīkotās kampaņas vadītāja **Elise Fleury** uzsvēra: “Eiropas Komisijas apņemšanās šajā pilnvaru periodā pārskatīt dzīvnieku labturības regulējumu ir būtiska iespēja izveidot Eiropu bez kažokādām.”

Eiropas Parlamenta deputāte un Sadarbības grupas dzīvnieku labturības un aizsardzības jautājumos priekšsēdētāja **Tilly Metz** piekrita šim viedoklim: “Eiropas pilsoņu iniciatīvas “Fur Free Europe” straujie panākumi liecina, ka iedzīvotājiem ļoti rūp izmantoto dzīvnieku liktenis un ka Eiropas Savienībai ir izlēmīgi jārīkojas. Šajā gadījumā vien nepietiks ar dzīvnieku labturības standartu paaugstināšanu. Pienācis brīdis

izbeigt šo nežēlīgo un nevajadzīgo uzņēmējdarbības veidu.”

Eiropas Parlamenta Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja un Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja 12. oktobrī rīko publisku uzklausīšanas sanāksmi, kurā paredzēta iniciatīvas “*Fur Free Europe*” prezentācija. EESK aktīvi piedalīsies šajā pasākumā, lai paplašinātu savu atbalstu šai iniciatīvai. EESK arī sagatavos atzinumu, kas būs veltīts tieši jaunajiem priekšlikumiem, kuri attieksies uz dzīvnieku labturību un dzīvnieku pārvadāšanas apstākļiem un kurus Eiropas Komisijai paredzējusi iesniegt līdz 2023. gada beigām.

EESK priekšsēdētājs **Oliver Röpke** pauda atbalstu šai sekmīgajai iniciatīvai un uzsvēra: “Vēlos dot jaunu impulsu EESK aktīvai līdzdalībai Eiropas pilsoņu iniciatīvās un dot tām iespēju demokrātiski ietekmēt ES likumdošanu. Nav šaubu, ka Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja ne tikai uzmanīgi sekos turpmākajām ar šo tematu saistītajām norisēm, bet arī aktīvi sekmēs šī jautājuma risināšanu.”

Daudzgaļu finanšu shēmā ir vajadzīgi vārienģi ki mēri un vairāk līdzekļi

EESK pieņēmusi atzinumu par daudzgaļu finanšu shēmas 2021.-2027. gadam vidusposma pārskatīšanu, ko Komisija ierosināja pagājušā gada jūnijā. Komiteja uzskata, ka priekšlikums nav pietiekami vērienīgs, lai varētu reaģēt uz lielākajiem Eiropas izaicinājumiem. Shēmas trūkumus var novērst ar īstermiņa risinājumiem. Drīz būtu jāsāk debates par jauno daudzgaļu finanšu shēmu.

Komisijas priekšlikums paredz 50 miljardus euro Ukrainas mehānismam, 15 miljardus euro migrācijai un ārējai darbībai, 160 miljardus euro ieguldījumu platformai *STEP* un papildu mehānismu, ar ko mazināt procentu likmju pieauguma ietekmi. EESK kritizēja priekšlikumu par vērienīguma trūkumu un par to, ka tas nav saistīts ar stratēģisko prognozēšanu. Komiteja aicināja vairāk iesaistīt pilsonisko sabiedrību. ES

budžeta un administrācijas komisārs **Johannes Hahn** atzinīgi novērtēja EESK ietekmi un uzsvēra ES sadarbības nepieciešamību.

Runājot par Ukrainas mehānismu, EESK atbalstīja iesaldēto Krievijas aktīvu izlietošanu Ukrainas atjaunošanai un norādīja uz būtiskas un ilgstošas apņemšanās nepieciešamību. Komiteja uzsvēra, ka jānodrošina tiesiskums un pilsoniskās sabiedrības iesaiste. EESK pauda vilšanos par to, ka *STEP* atvēlētais līdzekļu apmērs ir ļoti neliels un ka nav izskanējis priekšlikums par Eiropas Suverenitātes fondu. Komiteja aicināja pielāgot budžetu, kas būtu jāsaista ar politiskajiem mērķiem. EESK joprojām uzsver, ka vajadzīga vērienīgāka finansēšanas shēma, kas veicina ES konkurētspēju. (tk)

Taisnīga Eiropa sākas pie tās robežām

Septembra plenārsesijā pieņemtajā atzinumā EESK sīkāk aplūko Eiropas integrētās robežu pārvaldības stratēģiju un aicina izstrādāt vienotu stratēģiju, uzlabot koordināciju un aizsargāt pamattiesības.

Uzdevums nodrošināt efektīvu Eiropas robežu pārvaldību saistīts ne tikai ar drošību. Jāgādā arī par to vērtību sargāšanu, uz kurām balstās Eiropas Savienība. EESK ir pārliecināta, ka vajadzīgs skaidrs plāns, kā uzlabot procesus pie mūsu ārējām robežām.

Eiropas integrētās robežu pārvaldības mērķis ir uzlabot ES aģentūru un instrumentu un dalībvalstu robežu pārvaldības struktūru un instrumentu koordināciju. Īpaša uzmanība jāpievērš informācijas apmaiņai un kopējas robežu kultūras attīstībai, kas garantē cilvēktiesību aizsardzību.

EEK pauž bažas par to, ka stratēģijā nav precizēti valstu robežu iestāžu pienākumi, neraugoties uz to, ka tām ir ļoti nozīmīga loma. Atzinumu izstrādāja ziņotājs **Cristian Pîrvulescu** un līdzziņotājs

José Antonio Moreno Díaz, un viņi uzskata, ka svarīgi ir izmantot Eiropas integrētās robežu pārvaldības satvaru, lai no katras dalībvalsts pieprasītu pamattiesību plānu robežu pārvaldības plānu, kas papildinātu Frontex veiktos pasākumus.

Komiteja arī pauž nožēlu par to, ka Eiropas integrētās robežu pārvaldības satvarā pienācīgi netiek atzīta atpakaļraidīšanas prakse un šī problēma netiek risināta, un aicina Komisiju izstrādāt skaidrus plānus šajā jomā un prasīt atbildīgajām valstu robežpārvaldības iestādēm nepieļaut šādu praksi. Pamattiesību ievērošana ir visu ES un valstu iestāžu juridisks pienākums, kurš būtu atbilstoši jāpilda. ES ārpolitikai vai sadarbības politikai nekādā gadījumā nevajadzētu būt atkarīgai no izcelsmes valstu sadarbības atgriešanas un atpakaļuzņemšanas procesos. (gb)

EESK nosauktie ES balvas bioloģiskās ražošanas jomā (2023) uzvarētāji: no Īrijas, Vācijas un Austrijas

EESK 25. septembrī nosauca **ES balvas bioloģiskās ražošanas jomā** ieguvējus trīs kategorijās: **Labākais MVU, kas nodarbojas ar bioloģisko pārtikas produktu ražošanu, Labākais bioloģisko pārtikas produktu mazumtirgotājs un Labākais bioloģiskais restorāns.**

Sadarbībā ar Eiropas Komisiju un citiem partneriem otro reizi tika piešķirtas ES balvas bioloģiskās ražošanas jomā, lai atzinīgi novērtētu ES bioloģiskās vērtības radīšanas ķēdes izcilniekus. Visu kategoriju uzvarētāji piedalījās īpašā ceremonijā, ko Eiropas Komisijā rīkoja ES lauksaimniecības komisārs **Janusz Wojciechowski**.

EESK priekšsēdētāja **Oliver Röpke** sacīja: “Jau gadiem EESK iestājas par ilgtspējīgāku un iekļaujošāku pārtikas politiku Eiropas Savienībā. Esmu lepns, ka esam iesaistīti šajā lieliskajā iniciatīvā, kas kvalitatīvu pārtiku tuvina ikdienas patērētājiem un aptver visus lauksaimniecības un pārtikas ķēdes posmus. Sveicu šā gada ES balvas bioloģiskās ražošanas jomā ieguvējus un pateicos viņiem par to, ka informējat mūs par saviem iedvesmojošajiem projektiem.”

Uzvarētāji ir:

Labākais MVU, kas nodarbojas ar bioloģisko pārtikas produktu ražošanu: **the Merry Mill, Vicarstown, Īrija**

The Merry Mill ir ģimenes pārvaldīta bioloģiska saimniecība, kas Īrijā ražo dažādus bioloģiskus pārtikas produktus, kuri nesatur lipekli. Viņi apņēmušies nodrošināt augstas kvalitātes produktus, kas ne tikai baro ķermeni un dvēseli, bet arī ir ilgtspējīgi, pārsteidzoši garšīgi un, vissvarīgākais, nerada negatīvu ietekmi uz vidi.

Labākais bioloģisko pārtikas produktu mazumtirgotājs: **Gut Wulksfelde (Bioland), Tangstedt, Vācija**

Gut Wulksfelde (Bioland) ir saimniecības veikals, kura platība ir 600 m² un kurā tiek tirgots saimniecībā izaudzētais. Saimniecība apsaimnieko 450 hektārus zemes, kuros tiek audzēti vairāk nekā 50 šķirņu dārzeņi. Tā arī nodarbojas ar gaļas pārstādi, ražo olas un vada maiznīcu, kas cep maizi pārdošanai saimniecības veikalā.

Labākais bioloģiskais restorāns: restorāns *Luftburg* **Kolarik im Prater GmbH, Vīne, Austrija**

Kopš 2021. gada *Luftburg Kolarik* ir lielākais pilnībā sertificētais bioloģiskais restorāns pasaulē ar 1200 sēdvietām. Restorāns tika izveidots 1992. gadā, un tā filozofijas pamatā ir ekoloģiskā un sociālā ilgtspēja. (ks)

Kohēzijas politika 2.0: virzība uz spēcīgāku un iekļauošāku Eiropu

Pēc ES Padomes prezidentvalsts Spānijas pieprasījuma **EESK sniedz ieskatu**, kādai vajadzētu būt turpmākajai kohēzijas politikai, un iesaka īstenot vieglāk pielāgojamu un sociāli orientētu “kohēzijas politiku 2.0”, lai varētu tikt galā ar tādiem jauniem izaicinājumiem kā pandēmija, klimata pārmaiņas un digitalizācija.

Eiropas kohēzijas politika balstās uz nesatricināmu apņēmību ievērot principu, kas paredz “nevienu neatstāt novārtā”. “Mēs aicinām šo pieeju saglabāt, neraugoties uz visām nepilnībām,” norāda EESK ziņotāja **María del Carmen Barrera Chamorro**. “Partneri, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību, ir gatavi saskaņot savus centienus ar stabilu ES ieguldījumu politiku, kuras centrā ir šis princips. Tā kā apstākļi Eiropā mainās, šis nelokāmais princips joprojām ir orientieris virzībai uz taisnīgāku nākotni.”

Līdzziņotājs **David Sventek** piebilst: “Lai varētu sasniegt kohēzijas mērķi, būtiski ir veicināt transversālo ES politikas pasākumu un kohēzijas politikas saikni, visus politikas pasākumus saskaņot ar ES pamatmērķiem un panākt sinerģiju.”

EESK aicina īstenot orientētu, pielāgojamu ES kohēzijas politiku un norāda uz nevienlīdzības ietekmi uz izaugsmi un konkurētspēju. Komiteja mudina mazināt dalībvalstu, reģionu un pilsētu nevienlīdzību un īpašu uzmanību pievērst smagi skartajām teritorijām. Ļoti svarīgs ir pielāgots atbalsts dažādām grupām un sadarbība ar sociālajiem partneriem. EESK mudina īstenot modernizētu un elastīgu kohēzijas politiku, kas saglabā MVU ilgtspēju un atbalsta stratēģiskās tehnoloģijas lielos uzņēmumos. Reālas konverģences panākšana nozīmē, ka jāstiprina reģionālā noturība, jāorientējas uz attīstības vajadzībām un jāveido stipras partnerības iekļaujošākai un pielāgotiesspējīgākai Eiropai.

ES ekonomikas pārvaldības atjaunošana: EESK ierosinātais cešs uz panākumiem

EESK, reaģējot uz Komisijas ierosināto tiesību aktu kopumu, kas paredz reformēt Eiropas Savienības ekonomikas pārvaldības satvaru, nākusi klajā ar [virkni būtisku ieteikumu](#). EESK atzinīgi vērtē nodomu vienkāršot regulējumu, taču tā rosina veikt būtiskus priekšlikuma pielāgojumus. Šie ieteikumi publicēti nozīmīgā brīdī, uzsverot, ka vajadzīga līdzsvarota, pielāgojama un ilgtspējīga pieeja ekonomikas pārvaldībai Eiropas Savienībā.

Laikā, kad ES saskaras ar tādiem izaicinājumiem kā pandēmija, sarežģīts ģeopolitisks stāvoklis un klimata mērķi, EESK ziņotājs **Javier Doz Orrit** uzskata, ka vajadzīgi elastīgāki fiskālie un strukturālie plāni, kuri paredz iesaistīt valstu demokrātiskās iestādes un pilsonisko sabiedrību, un iesaka nodrošināt pastāvīgas ES fiskālās spējas un dziļāku ekonomikas pārvaldību. EESK atzinīgi vērtē dažus tiesību aktu kopuma aspektus, taču

tā aicina veikt būtiskus pielāgojumus.

Līdzziņotājs **Luca Jahier** mudina nekavējoties sākt sarunas par līdzsvarotu un izpildāmu ekonomikas pārvaldības satvaru. Būtiskākie priekšlikumi ir stingru budžeta deficīta samazināšanas noteikumu aizstāšana ar piemērotāku pieeju, automātisku sankciju pārskatīšana un iespēja valstu valdībām ietekmēt fiskālos plānus. EESK arī iesaka savādāk traktēt zaļās investīcijas un aizsardzības investīcijas, paplašināt publisko investīciju definīciju un līdz 2026. gadam nodrošināt ES fiskālās spējas. Komiteja uzsver, ka visam procesam vajadzīga iekļaujoša pārvaldība, kurā iesaistīti sociālie partneri, pilsoniskā sabiedrība un parlamenti.

EESK novērtējums sniedz ieskatu par progresu, ko termiņa vidusposmā dalībvalstis pankušas Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanā

EESK pieņēmusi **novērtējuma ziņojumu** par ES Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM), kas ir ļoti svarīgs instruments 723,8 miljardu eiro apmērā, kuru izveidoja 2021. gada februārī, lai palīdzētu dalībvalstīm atgūties no Covid-19 pandēmijas. Minētajā ziņojumā minēti būtiski Vācijā, Itālijā, Latvijā, Portugālē un Rumānijā apkopoti sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības organizāciju ieteikumi attiecībā uz pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu ANM izmantošanā.

EESK sagatavotajā novērtējuma ziņojumā norādīts uz ANM efektivitātes problēmām un kavēšanos un saistībā ar līdzekļu apguvi, plānu īslaicību un administratīvajām spējām paustas bažas par īstenošanu ilgākā termiņā.

Pārmērīgas prasības ierobežo MVU iespējas piekļūt šim mehānismam. Pilsoniskā sabiedrība uzskata, ka ANM mērķi ir nozīmīgi, taču jāuzlabo koordinācija, lai tos saskaņotu ar valstu stratēģijām.

“Organizēta pilsoniskā sabiedrība pauž nožēlu par pārredzamības trūkumu plāna izstrādes un īstenošanas procesā un aicina izveidot aktīvu uzraudzības komiteju, kas nodrošinātu strukturētu un pārredzamu dialogu, atgriezenisko saiti un proaktīvu iesaisti,” skaidro EESK ziņotāja **Elena Calistru**.

Ziņojumā ieteikts uzlabot piekļuvi savlaicīgai un detalizētai informācijai par ANP, racionalizēt projektu īstenošanu, palielināt elastību projektu atlasē un finansējuma piešķiršanā un izveidot efektīvākus obligātas uzraudzības un novērtēšanas mehānismus, kuri analizētu ANM ilgtermiņa ietekmi un kuros aktīvi līdzdarbotos pilsoniskā sabiedrība.

Eiropas Savienībai jānovērš uzbrukumi pilsoniskai sabiedrībai un jānodrošina tās aizsardzība

EESK asi kritizē Eiropas Savienību par to, ka tā nenodrošina pienācīgu atbalstu un finansējumu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas pamattiesību, tiesiskuma un demokrātijas jomā.

EESK plenārsesijā 21. septembrī notika debates ar *Civil Society Europe* priekšsēdētāju **Gabriella Civico**, kura uzklaušīja Komitejas brīdinājumus par to, cik bēdīgā stāvoklī nonākušas Eiropas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas arvien biežāk saskaras ar dažādām grūtībām, sākot ar finansiāliem ierobežojumiem un beidzot ar dažādu dalībnieku rīkotām nomelnošanas kampaņām un saskaņotiem uzbrukumiem to darbībai un uzticamībai.

Turklāt tās pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kuru darbība saistīta ar sarežģītākajiem sociālajiem un politiskajiem jautājumiem (tostarp, uzraudzības organizācijas un tās, kas veicina līdztiesību un nediskrimināciju), parasti saskaras ar vislielākajām finansēšanas problēmām, kuras apdraud to spēju pildīt nozīmīgo misiju, proti, saukt pie atbildības varas pārstāvjus un saglabāt demokrātiju Eiropā.

EESK plenārsesijā pieņemtajā atzinumā [“Atbalsts pilsoniskajai sabiedrībai un finansējums pamattiesību, tiesiskuma un demokrātijas jomā”](#) norādīts, ka šis trūkums nekavējoties jānovērš.

Tāpēc EESK rosina izveidot finanšu instrumentu tām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kuras Eiropas Savienībā strādā ar cilvēktiesību un demokrātijas jautājumiem. Būtu jāizveido *“Protect Defenders”* līdzīga platforma, kas būtu paredzēta cilvēktiesību aizstāvjiem, kuri darbojas Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Īpaša uzmanība jāpievērš pilsoniskās sabiedrības sektorā nodarbināto personu, kuru darbs bieži vien ir ļoti saspringts un rada ļoti lielus draudus garīgajai veselībai, neatbilstīgajiem darba apstākļiem unniecīgajiem ienākumiem.

“Laikā, kad demokrātija saskaras ar krīzi, milzīga atbildība jāuzņemas Eiropas iestādēm. Mums vajadzīgi ne tikai labi nodomi. Mums vajadzīgi konkrēti pasākumi, kas veicina Eiropas pilsoniskās sabiedrības attīstību, tostarp kandidātvalstīs,” teica ziņotājs **Cristian Pîrvulescu**, kurš izstrādāja minēto atzinumu.

EESK priekšsēdētājs **Oliver Röpke** paziņoja, ka saskaņā ar neseno lēmumu EESK darbā iesaistīt “kandidātvalstu locekļus paplašināšanās jautājumos” Komiteja arī uzraudzīs norises, kas ietekmē pilsonisko sabiedrību “valstīs, kuras cer pievienoties Eiropas Savienībai”. Tāpēc EESK grupas “Pamattiesības un tiesiskums”, kas kopš 2018. gada vairākas reizes devusies uz dalībvalstīm, lai pārbaudītu pilsoniskās sabiedrības organizāciju stāvokli, pilnvaras iecerēts paplašināt, aptverot arī ES kandidātvalstis.

“Nevaram pieļaut, ka pamattiesības, tiesiskums un demokrātija beidzas pie ES robežas!”, teica **O. Röpke**.
(II)

Eiropas p?rtikas direkt?vu p?rskat?šana: pat?r?t?ju aizsardz?ba un p?rredzam?bas veicin?šana

EESK uzsver veselīga un ilgtspējīga uztura veicināšanas būtisko nozīmi cilvēku veselības uzlabošanā, ekosistēmu saglabāšanā, sabiedrības stiprināšanā un lauku kopienu atbalstīšanā.

Lai sasniegtu šos mērķus, ir vajadzīga daudzšķautņaina pieeja, tostarp ilgtspējīgu produktu pieejamības palielināšana, indivīdu izglītošana par veselīgāku uztura izvēli, atbalsts produktu sastāva maiņai un obligāta izcelsmes marķējuma paplašināšana attiecībā uz konkrētiem aspektiem. Šīm izmaiņām ir jāatbilst pašreizējām sabiedrības bažām un patērētāju prasībām, vienlaikus saglabājot konkurētspēju un labvēlīgus darba apstākļus lauksaimniecības pārtikas nozarē.

“Atzinumā atbalstīts Komisijas priekšlikums par obligātu izcelsmes marķējumu medus maisījumiem, taču tajā ir sperts solis tālāk, pieprasot

norādīt arī katras izcelsmes procentuālo daļu, pamatojoties uz uzticamas testēšanas metodes izstrādi. Tajā pašā laikā “viltots medus” ir viegli nosakāms; tas ir vissteidzamākais pasākums ES biškopju aizsardzībai; to varētu un vajadzētu īstenot nekavējoties,” norāda **Kerli Ats**, ziņotājs EESK atzinumam par šo tematu.

Eiropas biškopji un medus piegādes ķēdes ieinteresētās personas saskaras ar ievērojamām problēmām saistībā ar medus maisījumu izcelsmes pārredzamību. Šīs problēmas būtiski ietekmē viņu ienākumus un situāciju Eiropas tirgū plašākā kontekstā. Pašreizējie centieni apkarot krāpšanu un negodīgu konkurenci joprojām ir nepietiekami. Lai gan EESK atzinīgi vērtē priekšlikumu pārskatīt Medus direktīvu, ieviešot obligātu izcelsmes marķējumu, tā pauž bažas par vērienīguma trūkumu krāpšanas apkarošanai paredzēto papildu pasākumu efektīvā īstenošanā.

EESK visnotaļ mudina pieņemt vērienīgākus pasākumus, lai aizsargātu Eiropas medus ražotājus, ieviestu stingrus tirdzniecības standartus un veiktu sistemātisku testēšanu un izsekojamības pārbaudes attiecībā uz medu, ko importē Eiropas Savienībā, kā arī noteiktu izcelsmes valsts marķējumu medus maisījumiem. Ierosinātajā marķējumā būtu jānorāda katra medus izcelsmes procentuālā daļa dilstošā secībā.

Ļoti svarīgi ir risināt problēmas, kas saistītas ar katras medus izcelsmes procentuālās daļas aprēķināšanu maisījumos. EESK uzsver, ka ir vajadzīga ātra un pieejama analīzes metode, lai nodrošinātu obligātās izcelsmes marķējuma integritāti un aizsargātu patērētājus no krāpšanas.

Centieni būtu jākoncentrē arī uz izsekojamības sistēmas izstrādi, kas piešķir unikālu identifikācijas kodu visam komerciāli pārdotajam medum neatkarīgi no tā, vai tas ir ražots Eiropas Savienībā vai importēts. Šī sistēma ļautu izsekot medu līdz to ievākušajam biškopim. Tomēr ļoti svarīgi ir nodrošināt, lai šie pasākumi pārmērīgi neapgrūtinātu uzņēmumus, it īpaši mazos un vidējos uzņēmumus, ar pārmērīgām izmaksām.(ks)

EESK norāda, ka Eiropas Savienībai vajadzīgs efektīvāks multilaterālisms, lai mazinātu draudus cilvēku drošībai

EESK aicina veikt vairāk kopīgu pasākumu saskaņā ar ES Jūras drošības stratēģiju, kuras mērķis ir saglabāt ES suverenitāti, drošību un konkurētspēju. Komiteja atbalsta ES un NATO sadarbību jūras drošības jomā un norāda, cik svarīga ir cieša saikne ar starptautiskajiem partneriem, lai varētu kolektīvi apkarot cilvēku kontrabandu un cilvēku tirdzniecību.

Septembra plenārsesijā EESK pieņēma [atzinumu](#) par Komisijas kopīgo paziņojumu par ES Jūras drošības stratēģiju un tās rīcības plānu un atzinumā uzsvēra, ka multilaterālisms ir nozīmīgs politikas pasākums, kas izmantojams ES ārējā darbībā jūras drošības jomā.

EESK uzskata, ka ES un NATO sadarbība ir jāpilnveido, lai panāktu efektīvāku koordināciju dažādās kopīgu interešu jomās, tostarp kritiskās infrastruktūras aizsardzībā.

EESK loceklis un ziņotājs, kas izstrādāja minēto atzinumu, **Anastasis Yiapanis** sacīja: “Jūras drošības stratēģija ir saskaņota ar ES Stratēģisko kompasu. Būtu jānosaka, ka jūrniecības nozare ir prioritāte, kas jātraktē plaši, it īpaši saistībā ar pieaugošajiem hibrīddraudiem.”

EESK arī aicina Eiropas Savienību pastiprināt sadarbību ar starptautiskajiem partneriem, lai varētu risināt tādas kopīgas problēmas kā cilvēku kontrabanda un cilvēku tirdzniecība.

EESK loceklis un līdzziņotājs, kas piedalījās minētā atzinuma izstrādē, **Mateusz Szymbański** norādīja: “Apkalpju drošībai vajadzētu būt ES prioritātei.”

Komiteja pauž nožēlu par to, ka ierosinātajā stratēģijā vispār nav minēta pilsoniskās sabiedrības loma. EESK uzsver, ka ES pilsoniskā sabiedrība ir jāiesaista pastāvīgā sadarbībā un konstruktīvās debatēs, lai nodrošinātu sabiedrības atbalstu Komisijas priekšlikumam un turpmākai rīcībai. (at)

Discover what
the EESC
can do for you

2023 Edition

Atjaunināta informācija: Uzziniet, ko EESK var darīt jūsu labā!

Nupat esam atjauninājuši vienu no mūsu populārākajām brošūrām par EESK. Kā zināt, EESK nelīdzinās citām ES struktūrām. Tā ir unikāls forums, kas dažādo pilsoniskās sabiedrības grupu pārstāvjiem dod iespēju apspriesties, piedalīties dialogā un rast kompromisu.

Mūsu pārstāvētās organizācijas ir starpnieki starp lēmumu pieņēmējiem un sabiedrību. Tās cilvēkiem dod iespēju paust viedokli par to, kā ieviest pārmaiņas vai atbalstīt lietas, kas viņiem dīļi rūp.

Šajā 12 lappušu izdevumā varat uzzināt par Komiteju, tās uzdevumiem un redzējumu, tās locekļiem un to, kā tā strādā, kā arī iepazīties ar dažiem mūsu veiksmes stāstiem. Varat arī vairāk uzzināt par jauno EESK prezidentūru, kas kuras pilnvaru termiņš sākas šogad.

Brošūra ir pieejama visās 24 Eiropas Savienības oficiālajās valodās.

To var lejupielādēt šeit:

<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/discover-what-eesc-can-do-you-2023-edition> (cw)

GRUPU JAUNUMI

Uzņēmumi aicina steidzami atjaunot konkurētspēju

Darba devēju grupas priekšsēdētājs *Stefano Mallia*

Pierimstot debatēm pēc Komisijas priekšsēdētājas *Ursula von der Leyen* runas par stāvokli Savienībā, darba devēji ar gandarījumu secina, ka pēc vairākiem aizmirstības gadiem konkurētspējas jautājums atgriezies darba kārtībā.

Centieniem atvieglot uzņēmējdarbību Eiropā un atgūt konkurences priekšrocības patiešām laba ziņa ir tā, ka *Mario Draghi* lūgts sagatavot ziņojumu par Eiropas konkurētspējas nākotni. Jau gadiem Eiropas devums pasaules tautsaimniecībā samazinās, un prognozes liecina, ka 2050. gadā tas varētu būt sarucis līdz mazāk nekā 10 %.

Tikai daži piemēri: Eiropā mājas ir dažiem no produktīvākajiem mazumtirgotājiem, bet tai nav tiešsaistes mazumtirdzniecības platformas, kas varētu mēroties ar vadošajiem ASV un Ķīnas tiešsaistes

mazumtirgotājiem. Eiropas spēks ir arī programmatūras jomā, taču tā neizmanto savu stāvokli, lai izveidotu pasaulē vadošu savstarpējo darījumu programmatūras uzņēmumu.

Salīdzinājumā ar konkurentiem ES uzņēmumiem tiek uzlikti būtiski administratīvi šķēršļi, kas mazina to spēju veikt ieguldījumus un efektīvi īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos.

Mūsu pūliņu centrā ir daudzi *Ursula von der Leyen* minētie priekšlikumi, piemēram, konkurētspējai veltīta pārbaude, vēja enerģijas ieguvei vajadzīgo atļauju ātrāka piešķiršana, nozaru dialogi, lai atbalstītu pārkārtošanās procesam vajadzīgos uzņēmējdarbības modeļus, sociālo partneru samits *Val Duchesse* un, visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi, *Mario Draghi* ziņojums par konkurētspēju, kurā jāaplūko arī vienotais tirgus, kas vispār netika pieminēts *Ursula von der Leyen* runā.

Tā kā pašreizējie likumdevēji 2024. gada sākumā uzsāks kampaņu pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām, atļaušos būt pesimists, neraugoties uz pozitīvo minētās runas toni. Laika nav daudz. Lai atgūtu konkurētspēju, vajadzīga politiska griba. Steidzami jāpārvar retorikas un realitātes plaisa. Laiks nav mūsu sabiedrotais.

Darba devēju grupa organizēs sanāksmi, kura novembra beigās notiks Valensijā un kurā spriedsim par priekšā stāvošajiem izaicinājumiem un iespējām.

Kāpēc varētu būt svarīgi, lai jūsu autobusa vadītājs atpūstos — ne tikai acīmredzamā iemesla dēļ

Sagatavojusi EESK Darba ņēmēju grupa

Eiropas Komisija strādā pie tā, lai grozītu prasības par minimālajiem pārtraukumiem un atpūtas laikposmiem pasažieru neregulāro pārvadājumu nozarē.

Tā kā vairums no mums cenšas sasniegt galamērķi droši un netraucēti, transportlīdzekļa vadītājs, kas ir labi atpūties, liekas pašsaprotams pieņēmums. Tomēr tas ne vienmēr tā ir. Neraugoties uz terminu “neregulāri pārvadājumi”, šis darbs bieži vien nav ne sezonāls, ne gadījuma rakstura, bet drīzāk gan pastāvīgs. Ierosinātās izmaiņas ļautu pasažieru iekšējo pārvadājumu (kas nav starptautiski) transportlīdzekļu vadītājiem strādāt 12 dienas pēc kārtas bez atpūtas, kā tas pašlaik ir noteikts starptautiskā transporta nozarē, kas arī hroniski saskaras ar

personāla trūkumu.

Šī elastīgā pieeja atpūtas laikam, kuras mērķis, domājams, ir novērst transportlīdzekļu vadītāju trūkumu, ne tikai apdraud ceļu satiksmes drošību, bet, visticamāk, saasinās šo problēmu, ko tā cenšas atrisināt, jo lielākā daļa transportlīdzekļu vadītāju šajā nozarē ir 50 gadus veci vai vecāki un palielinātais stress rada lielu risku. Darba apstākļu pasliktināšana noteikti samazinās šā darba pievilcību, jo šie autovadītāji bieži veic arī citus uzdevumus, kas saistīti ar darbu grupā.

Mums būtu jāapsver iespēja uzlabot darba apstākļus un atbalstīt cilvēkus, kuri vēlas iesaistīties šajā nozarē – piešķirot licences un atļaujas un nodrošinot drošu infrastruktūru, tostarp atpūtas iespējas, mēs varētu piesaistīt vairāk autovadītāju.

Konference par ES uztursuverenitāti norāda uz lauksaimniecības, zivsaimniecības un patēriņu būtisko lomu un aicina rīkoties tūlredzīgi un īstenot iekārtotus un ilgtspējīgus pārtikas politikas pasākumus

EESK Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa

Taisnīgas cenas gan lauksaimniekiem, gan patērētājiem un patiesa un pārredzama informācija ir būtiska, lai primārais sektors un patērētāji varētu pildīt savu svarīgo lomu, proti, nodrošināt Eiropas stratēģisko autonomiju pārtikas ražošanas jomā. Šai suverenitātei ir jāatbilst Eiropas zaļā kursa stratēģijai

“No lauka līdz galdam”, kurā iekļauta prasība pielāgot pašreizējos pārtikas politikas pasākumus.

Tās ir svarīgākās atziņas pēc konferences [“ES uztursuverenitāte: lauksaimniecības, zivsaimniecības un patērētāju loma”](#), ko EESK Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa, Galisijas reģiona valdības lauku lietu ministrs un jūrlietu ministrs 2023. gada 26. septembrī rīkoja Galisijas kultūras pilsētā Santjago de Kompostelā.

Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupas priekšsēdētājs **Séamus Boland** sacīja, ka no taisnīgas, veselīgas, noturīgas un ilgtspējīgas pārtikas ķēdes labumu gūst visi eiropieši, tostarp ražotāji, izplatītāji un patērētāji. Tomēr nesenās globālās krīzes parādīja, ka ir vajadzīga Eiropas uztursuverenitāte ar ļoti augstiem globāliem drošības standartiem. Viņš arī vērsa uzmanību uz sadarbības nozīmību: “Pārtikas sektora nākotne būs atkarīga no dalībnieku, nozaru un politikas jomu sadarbības, lai efektīvi risinātu un novērstu daudzās problēmas. Mums būtu jātiecas uz iekļaujošiem pārtikas politikas pasākumiem un jāizstrādā ilgtermiņa stratēģija ES zivsaimniecības nozarei.” Viņaprāt, Eiropas uztursuverenitāte būs atkarīga no cilvēku, kopienu un organizētas pilsoniskās sabiedrības lēmumiem.

Lauku lietu ministrs **José González Vázquez** teica (...)

[Turpiniet lasīt](#), ja vēlaties uzzināt vairāk par konkrētajiem konferences dalībnieku priekšlikumiem un Galisijas mākslinieka [Adrián Baúlde](#) fotogrāfiju izstādi [Mariscadoras](#), ko saistībā ar konferenci Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa rīkoja sadarbībā ar Galisijas kultūras pilsētu. Izstāde godināja gliemju vācējus un viņu lomu vietējā pārtikas sistēmā. Izstāde papildināja un atbalstīja Komitejas darbu, kas saistīts ar noturīgām un ilgtspējīgām Eiropas pārtikas sistēmām.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Connecting EU 2023: run?sim par v?l?šan?m

EESK svarīgākais komunikācijas pasākums, kurā piedalīsies pilsoniskās sabiedrības organizāciju komunikācijas speciālisti, notiks 23. un 24. novembrī Bratislavā. Gatavojoties 2024. gadam, ko daži raksturotu kā “Pasaules kausu vēlēšanās”, ņemot vērā visā pasaulē notiekošo vēlēšanu skaitu, “Connecting EU” koncentrēsies uz balsošanu par jauno Eiropas Parlamentu.

It īpaši, semināra **“Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2024. gadā. Kāpēc balsot?”** mērķis ir dot impulsu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, lai palīdzētu veicināt ES vēlēšanu nozīmi un panākt vēlētāju augstu aktivitāti, ņemot vērā demokrātijas regresu vairākās dalībvalstīs un ticības zaudēšanu demokrātiskām iestādēm, kas skar visas valstis.

Seminārā tiks īpaši aplūkoti trīs temati, kas turpmākajos mēnešos varētu dominēt debatēs:

- Dezinformācija un tās ietekme uz 2024. gada vēlēšanām: var droši apgalvot, ka viltus ziņas un viltus vēstījumi būs plaši izplatīti vēlēšanu kampaņās par deputātu vietām Eiropas Parlamentā. Vai tagad, kad mēs kļūstam intelektuāli par jauno dezinformācijas robežu, to būs vēl grūtāk apkarot? Vai jaunie ES noteikumi par dezinformāciju var palīdzēt apturēt trokšņu armiju veikto melu izplatīšanu sociālajos medijos? Vai tie var palīdzēt ierobežot ārvalstu iejaukšanos vēlēšanās? Ko darīt, lai novērstu dezinformācijas plūdus, kas vārdā piepūš rīdus?
- Pilsoniskās sabiedrības mobilizāšana saistībā ar vēlēšanām: kas darbojas un kas ne – kad demokrātija visā Eiropā ir palikusi otrajā plānā, vai pilsoniskā sabiedrība ir gatava pārliecināt eiropiešus par Eiropas Parlamenta vēlēšanu nozīmi un rosināt viņus lielā skaitā piedalīties vēlēšanās? Jaunajā komunikācijas vidē, kur tradicionālie mediji, šķiet, zaudē virsroku, vai cīņa par vēlēšanu sirdi un prātiem tiks izcīnīta sociālajos medijos vai drīzāk kļūstienā, publiskās sapulcēs? Ko darīt un ko nedarīt, komunicējot ar potenciālajiem vēlētajiem, – lai to noskaidrotu, aplūkosim nesenās vēlēšanas.
- Vēlēšanas un jaunieši – kā pārliecināt jauniešus, ka viņu balsojums ir svarīgs? Kā nodrošināt, lai viņi masveidā balsotu? Ēmot vīrus nesenās aptaujas, kas liecina, ka vairāk nekā puse Eiropas iedzīvotāju, kuri ir jaunki par 25 gadiem, jūtas atstumti no pamattraumē politikas un ES, – kas būs nepieciešams, lai mainītu viņu priekšstatu?

Seminārs ir viens no “Connecting EU” sērijas pasākumiem, katru gadu nodrošinot platformu, kur preses un komunikāciju jomas speciālisti no pilsoniskās sabiedrības organizācijām var dibināt kontaktus un apspriest aktuālus jautājumus, kas nodarbina Eiropu. Lai diskutētu par svarīgākajiem jaunumiem, seminārā pulcējas gan EESK locekļi, gan citi ES pārstāvji, gan dalībvalstu partnerorganizācijas, žurnālisti un pētnieki. Pilna programma un referentu saraksts drīz būs pieejami EESK tīmekļa vietnē. Lai uzzinātu plašāku informāciju, lūdzam rakstīt uz e-pasta adresi: pressofficers@eesc.europa.eu.

Redakcija

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
Laura Lui (ll)

Šī izdevuma līdzautori

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoamani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinatori

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adrese

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Jacques Delors ēka, Rue Belliard 99, B-1040,
Bruxelles, Belgique
Tālrunis: (+32 2) 546 94 76
E-pasts: eescinfo@eesc.europa.eu

“EESK Info” iznāks deviņas reizes gadā EESK plenārsesiju laikā. “EESK Info” ir pieejams 23 valodās.
“EESK Info” nav oficiāla atskaite par EESK darbību. Oficiālās atskaites tiek publicētas Eiropas
Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai citos Komitejas izdevumos.
Pārpublicēšana ir atļauta ar atsauci uz “EESK Info” (saite ir norādīta redaktoram).

10/2023